

Dosarul nr. 3ra-129/2023
2-17015728-01-3ra-30012023

prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul central (jud. D. Bosii)
instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. V. Movilă, S. Pilipenco, E. Dvurecenschii)

ÎNCHEIERE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului depus de Biroul vamal Sud,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Andrei Granici împotriva Biroului vamal Sud, intervenienți accesorii Alexandra Granici și Ministerul Finanțelor cu privire la anularea chitanței de percepere a obligațiilor vamale de la persoane fizice, restituirea sumei plăților de import încasate ilegal și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Biroul vamal Sud, a fost casată hotărârea din 06 februarie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul central și a fost emisă o nouă hotărâre de admitere a acțiunii depuse de Andrei Granici,

c o n s t a t ă:

La 05 iunie 2017 și 29 iunie 2017 Andrei Granici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Sud cu privire la restituirea sumei plăților de import încasate ilegal și repararea prejudiciului moral, solicitând obligarea Biroului vamal Sud de a-i restitui suma de 1702,56 de lei percepută ilegal în scopul achitării obligațiilor vamale conform chitanței seria AC nr. 177257 din 24 mai 2017 și încasarea din contul pârâtului a sumei de 5000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral pentru reținerea ilegală a sa și a fiicei sale în postul vamal Cahul, precum și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, Andrei Granici a indicat că, la 24 mai 2017, aflându-se în or. Galați, România, împreună cu fiica sa Granici Alexandra, a procurat pentru necesități personale, de la magazinul „FLANCO”, un aragaz de model „BECO-FSGT 2 62110 GWO”, la preț de 1 199,98 RON, un telefon mobil SAMSUNG GALAXY J3, la preț de 779,99 RON și au primit în cadou o lanternă VARTA MINIDAY LED. Revenind în

Republica Moldova, la postul vamal Cahul-Oancea, a fost obligat să achite taxe vamale în mărime de 1 702,56 de lei.

Reclamantul a menționat că colaboratorii vamali au stabilit că bunurile ce urmau a fi introduse pe teritoriul vamal al Republicii Moldova depășeau suma de 300 de euro, fapt pentru care au luat decizia de obligare la plata drepturilor de import în mărime de 1 702,56 de lei, plată care a fost efectuată tot atunci.

Reclamantul a mai invocat că colaboratorii vamali au încălcat prevederile Legii nr. 1569-XV din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova, deoarece taxele vamale au fost percepute doar pe aragaz și telefonul mobil, nefiind inclus în chitanța de percepere a obligațiilor vamale de la persoanele fizice seria AC nr. 177257 lanterna de model VARTA MINIDAY LED, primită în calitate de cadou. Toate bunurile au fost procurate în magazinul „FLANCO” din or. Galați, România și importate în Republica Moldova în scop de satisfacere a necesităților casnice.

Mai mult, la perfectarea chitanței de achitare a drepturilor de import, colaboratorii vamali nu au luat în considerare nici faptul că anexa nr. 1 din Legea nr. 1569-XV din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova, care permite persoanelor fizice de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import telefoane pentru rețeaua de telefonie mobilă și pentru alte rețele fără fir 2 unități.

Reclamantul a susținut că în urma acțiunilor reprezentanților pârâtului, a suferit fizic și psihic, fiind reținut aproximativ 2 ore în postul vamal, paguba morală apreciind-o la suma de 5 000 de lei.

Astfel că, la 05 iunie 2017, Andrei Granici s-a adresat cu cerere prealabilă către Biroul vamal Cahul, solicitându-i restituirea sumei de 1 702,56 de lei, percepută în scopul achitării obligațiilor vamale conform chitanței de percepere a obligațiilor vamale de la persoanele fizice seria AC nr. 177257, iar la 19 iunie 2017 a primit refuz, cu care ultimul nu este de acord.

La 29 iunie 2017, Andrei Granici a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Sud cu privire la restituirea sumei plăților de import încasate ilegal și repararea prejudiciului moral, solicitând obligarea Biroului Vamal Sud să restituie suma de 1 702,56 de lei, percepută ilegal în scopul achitării obligațiilor vamale conform chitanței seria AC nr. 177257, încasarea prejudiciului moral în sumă de 5 000 de lei, inclusiv a cheltuielilor judiciare.

În motivarea acțiunii, Andrei Granici a reiterat circumstanțele de fapt și de drept invocate în cererea de chemare în judecată depusă la 05 iunie 2017.

La 15 octombrie 2018, Andrei Granici a depus cerere de concretizare a acțiunii prin care a solicitat anularea chitanței seria AC nr. 177257 din 24 mai 2017 de percepere a obligațiilor vamale de la persoane fizice și atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a Ministerului Finanțelor (f.d.97, vol.I).

Prin încheierea din 14 noiembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, sediul central au fost conexate într-un singur dosar cauza civilă nr. 2-632/2017 la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Granici împotriva Biroului vamal Sud cu privire la

restituirea sumei și repararea prejudiciului moral, cu cauza civilă nr. 2-731/2017 la cererea de chemare în judecată depusă de către Andrei Granici împotriva Biroului vamal Sud cu privire la restituirea sumei și repararea prejudiciului moral (f.d.69-70, vol. I).

Prin încheierea din 14 noiembrie 2017 a Judecătoriei Cahul, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Alexandra Granici (f.d.71-72, vol. I).

Prin încheierea din 31 octombrie 2018 a Judecătoriei Cahul, sediul central, a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor (f.d.90).

Prin hotărârea din 06 februarie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul central, a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Andrei Granici și a fost încasată de la Biroul vamal Sud în folosul lui Andrei Granici suma drepturilor de import încasate ilegal în mărime de 1702,56 de lei, suma de 1000 de lei, cu titlu de prejudiciu moral, taxa de stat în sumă de 250 de lei și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 de lei (f.d.114, 118-125, vol. I).

Pentru a hotărî astfel, instanța de judecată a stabilit că potrivit facturii fiscale seria FLNR nr. 100_00040536, Andrei Granici, a procurat de la magazinul „FLANCO”, din or. Galați, România, un aragaz de model „BECO-FSGT 62110 GWO”, la preț de 1 199,98 RON, un telefon mobil SAMSUNG GALAXY J3, la preț de 779,99 RON și au primit în cadou o lanternă VARTA MINIDAY LED, toate fiind cumpărate la prețul de 1 899,97 RON.

Prima instanță a mai stabilit că potrivit Declarației Vamale, îndeplinită de reclamant la intrarea în țară, Andrei Granici a consemnat că deține asupra sa un aragaz și un telefon mobil, la un preț total de 1 663,84 RON, iar potrivit chitanței seria AC nr. 177257, rezultă că la data de 24 mai 2017 la intrarea pe teritoriul vamal al Republicii Moldova, prin punctul de trecere al frontierei vamale Cahul-Oancea, reclamantul Andrei Granici a fost obligat de către colaboratorii vamali al punctului de trecere respectiv la plata obligațiilor vamale la importul următoarelor bunuri introduse de reclamant pe teritoriul Republicii Moldova: un aragaz de model „BECO-FSGT 62110 GWO”, la preț de 1 199,98 RON, un telefon mobil SAMSUNG GALAXY J3, la preț de 779,99 RON (f.d.6, vol.I).

S-a mai constatat că reclamantul a achitat drepturile de import în baza ordinului de încasare a numerarului nr. 26095322 din 24 mai 2017, în sumă totală de 1 702,56 de lei.

Prin prisma art. 5 alin. (1) lit. a) și art. (2) lit. g) din Legea nr. 1569 din 20 decembrie 2002 privind modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, instanța de fond a concluzionat că colaboratorul vamal era obligat să acorde liberul de vamă fără ca reclamantul să achite drepturile de import, neavând relevanță valoarea în vamă a acestor bunuri, deoarece aragazul de model „BECO-FSGT 62110 GWO”, telefonul mobil SAMSUNG GALAXY J3 și lanterna VARTA MINIDAY LED sunt obiecte de uz personal, motiv pentru care introducerea acestora pe teritoriul vamal al Republicii Moldova de reclamant, atunci când acestea nu sunt destinate activității comerciale sau de producție, trebuie să se facă fără achitarea drepturilor de import.

De asemenea, instanța de fond prin prisma art. 1422 alin. (1), (2) și art. 1423 alin. (1), (2) din Codul civil, în redacția în vigoare până la 01.03.2019, a concluzionat în

privința temeiniciei pretenției privind repararea prejudiciului moral, dispunând încasarea din contul Biroului vamal Sud în beneficiul lui Andrei Granici cu titlu de prejudiciu moral suma de 1 000 de lei.

La fel, prima instanță a conchis în privința temeiniciei pretenției privind încasarea cheltuielilor de judecată, încasând în conformitate cu art. 94 alin. (1) și art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, taxa de stat în cuantum de 250 de lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 3000 de lei.

La 17 februarie 2020, Biroul vamal Sud a declarat apel nemotivat (f.d.117), iar la 22 mai 2020 a declarat apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii (f.d.139-142).

Prin decizia din 08 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul, a fost admis apelul declarat de către Biroul vamal Sud, a fost casată integral hotărârea primei instanțe și a fost emisă o nouă hotărâre, prin care acțiunea depusă de către Andrei Granici a fost respinsă.

La 05 martie 2021, prin intermediul oficiului poștal (f.d.199), Andrei Granici a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și trimiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel (f.d.196-198, vol. I).

Prin decizia din 27 octombrie 2021 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Andrei Granici, a fost casată integral decizia din 08 decembrie 2020 a Curții de Apel Cahul și a fost restituită cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Cahul, în alt complet de judecată (f.d. 3-15, vol. II).

Prin decizia din 20 octombrie 2022 a Curții de Apel Cahul a fost admis apelul declarat de Biroul vamal Sud, a fost casată integral hotărârea din 06 februarie 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul central și a fost emisă o nouă decizie de admitere a acțiunii depuse de Andrei Granici.

A fost anulată chitanța de percepere a obligațiunilor vamale nr. AC177257 din 24 mai 2017, emisă de funcționarul vamal al Biroului vamal Sud cu calcularea drepturilor de import la suma de 1702,56 de lei pentru Andrei Granici.

A fost obligat Biroul vamal Sud prin intermediul Serviciului Vamal să-i restituie lui Andrei Granici suma de 1.702,56 de lei, valoarea drepturilor de import încasată nejustificat.

A fost încasată de la Biroul vamal Sud în beneficiul lui Andrei Granici suma de 1000 de lei în contul reparării prejudiciului moral.

Au fost încasate de la Biroul vamal Sud în beneficiu lui Andrei Granici cheltuielile de judecată în sumă de 3000 de lei.

În susținerea soluției sale instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 189 alin. (1), 199 alin. (1) și (3) din Codul administrativ și a conchis că prima instanță eronat a examinat cauza în procedura acțiunii civile, nefiind verificată competența jurisdicțională a litigiului dat.

Acest fapt îl confirmă încheierea Judecătoriei Cahul sediul central din 31 octombrie 2018, prin care s-a dispus acceptarea în procedură contencioasă cererea de

chemare în judecată depusă de Granici Andrei /f.d.90 vol.I/, procesul-verbal al ședințelor de judecată și însăși hotărârea contestată, emisă de Judecătoria Cahul la 06 februarie 2020, din care se deduce că litigiul a fost examinat în procedura acțiunii civile, cu aplicarea exclusiv a normelor Codului de procedură civilă.

Pe când, în cazul din speță reclamantul Andrei Granici critică activitatea administrativă a unei autorități publice din cadrul Serviciului Vamal, contestă un act administrativ individual defavorabil - chitanța de percepere a obligațiilor vamale seria AC nr.177257 din 24 mai 2017, astfel că respectivul litigiu urma a fi examinat în procedura contenciosului administrativ reglementată de Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10.02.2000 și de Codul administrativ adoptat prin Legea nr.116 din 19.07.2018.

Astfel a conchis instanța de apel că litigiul la Judecătoria Cahul a fost examinat de un complet de judecată care nu este specializat în contenciosul administrativ și nu avea competența să o judece, motiv din care a casat integral hotărârea Judecătoriei Cahul sediul central din 06 februarie 2020 și adoptarea unei noi hotărâri în conformitate cu normele procedurale aplicabile în contenciosul administrativ.

De asemenea instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 189 alin. (1), (2), 206 alin. (1), 10 alin. (1), 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, art. 24 alin. (4), 5 alin. (1), 11 din Legea nr. 1569 din 20 decembrie 2002 cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Republicii Moldova de către persoanele fizice, art. 28 lit. h) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997 și a concluzionat că pentru stabilirea obligației vamale la introducerea bunurilor pe teritoriul R. Moldova valoarea în vamă a bunurilor nu trebuie să depășească limita de 300 euro, cu condiția să nu fie destinate activității comerciale sau de producție.

În speță, reclamantul Andrei Granici a procurat bunuri la magazinul „FLANCO”, din or. Galați, România, și anume - un aragaz de model „BECO-FSGT 62110 GWO” la prețul 1.199,98 RON, un telefon mobil SAMSUNG GALAXY J3 la prețul 779,99 RON, și i-a fost oferit gratis o lanternă VARTA MINIDAY LED, în valoarea totală de 1.899,97 RON. La postul vamal Cahul (PVFI, rutier) reclamantul a prezentat factura și a completat declarația vamală, unde a consemnat că deține asupra sa mărfuri pentru necesități personale - un aragaz și un telefon mobil, la preț total de 1.663,84 RON.

La 24 mai 2017 de către funcționarul Postului vamal 3010 Cahul (PVFI, rutier) a fost emisă chitanța de percepere a obligațiilor vamale de la persoane fizice seria AC nr.177257, pe numele Andrei Granici, pentru plata obligațiilor vamale la importul următoarelor bunuri introduse pe teritoriul Republicii Moldova: telefon pentru rețeaua de telefonie mobilă și pentru alte rețele fără fir (1 bucată) și un aragaz cu cuptor (1 bucată).

Colegiul specializat al instanței de apel a relevat că actul administrativ individual defavorabil - chitanța seria AC nr.177257 de percepere de la Andrei Granici a obligațiilor vamale a fost emis contrar prevederilor legii, iar drepturile de import pentru mărfurile importate în sumă de 1.702,56 lei au fost încasate ilegal.

Biroul vamal Sud insistă asupra faptului că speței îi sunt aplicabile prevederile art.11 alin.(2) al Legii nr.1569 din 20.12.2002, dat fiind că bunurile pe care Andrei

Granici intenționa să le introducă pe teritoriul Republicii Moldova nu pot fi calificate ca mărfuri destinate uzului personal, reieșind din capacitatea și dimensiunile mărfii.

Totodată, pârâtul afirmă că nu pot fi aplicate prevederile art.5 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1569 din 20.12.2002, ci art.5 alin.(1) lit.b), care stabilește că, „persoanele fizice au dreptul: b) de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, alte bunuri decât cele indicate la lit.a) a căror valoare în vamă nu depășește suma de 300 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim și care nu sînt destinate activității comerciale sau de producție”.

La acest capitol instanța de apel a menționat că, la trecerea frontierei organul vamal eronat nu a luat în considerație prevederile art.5 alin.(1) lit.a) Legii nr.1569 din 20.12.2002, care indică că, persoanele fizice au dreptul de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, obiecte de uz personal, precum și mărfuri menționate în anexa la prezenta lege, cu condiția că acestea nu sînt destinate activității comerciale sau de producție. Și în cazul în care nu va regăsi bunurile importate la alin.(1) lit.a), atunci să treacă la alin.(1) lit.b). Conform anexei la Legea nr.1569 din 20.12.2002 cu privire la modul de introducere a bunurilor pe teritoriul Republicii Moldova, persoanele fizice sunt în drept de a introduce pe teritoriul R. Moldova 2 telefoane mobile.

În acest sens reclamantul Andrei Granici avea dreptul să introducă cel puțin un telefon mobil, urmând a fi scutit de achitarea dreptului de import, însă organul vamal nu a luat în considerație acest fapt și l-a obligat pe reclamant să achite drepturile de import.

Instanța de apel a concluzionat că este absolut eronată opinia Biroului vamal Sud, precum că potrivit prevederilor art.11 alin.(2) din Legea nr.1569 din 20.12.2002 mărfurile nu pot fi destinate uzului personal, reieșind din capacitatea și dimensiunile mărfii. Urmează a fi notat că art.11 alin.(2) din Legea nr.1569 din 20.12.2002 (în redacția la 24.05.2017) stipula că, „mărfurile sînt calificate a fi destinate uzului personal dacă ele sînt introduse (scoase) în exclusivitate pentru a fi utilizate de către persoană ori de către membrii familiei acesteia (pentru consum final)”. Varianta la care face trimitere pârâtul, „mărfurile sînt calificate ca mărfuri destinate uzului personal dacă ele sînt introduse (scoase) în bagajele personale ale persoanelor care călătoresc în exclusivitate pentru a fi utilizate de către persoana respectivă și/sau de către membrii familiei acesteia (pentru consum final), a apărut mai târziu.

Respectiv, capacitatea și dimensiunea mărfii introduse, la caz, a aragazului cu cuptor, nu pot fi utilizate ca criterii de determinare a obiectului ca fiind sau nu de uz personal. Or, destinația bunurilor urma a fi determinată conform criteriilor specificate la art.11 al Legii nr.1569 din 20.12.2002 în raport cu noțiunea de obiecte de uz personal. Pentru a îndeplini cerințele standardului previzibilității, legea trebuie să prevadă în mod cât mai clar eventualele consecințe negative, și în cazul dat autoritatea vamală nu are temei legal pentru a aplica criterii defavorabile de apreciere a obiectului ca fiind de uz personal, care nu erau prevăzute de lege la acel moment, dar au fost adoptate ulterior.

Astfel, reclamantul a introdus pe teritoriul R.Moldova un aragaz de model „BECO-FSGT 62110 GWO”, care face parte din categoria mărfurilor de uz casnic destinate necesităților casnice.

Totodată, pentru a stabili categoria mărfurilor organul vamal eronat interpretează prevederile la care face trimitere „sunt mărfuri destinate uzului personal dacă ele sînt introduse în bagajele personale ale persoanelor”. În cazul dat expresia „bagajele personale ale persoanelor” nu se reduce la faptul că bagajul a cărui greutate/cantitate/dimensiune trebuie să corespundă noțiunii „bagaj de mînă”, ci se rezumă la totalitatea bunurilor (obiectelor), indiferent de mărimea/dimensiunea lor, care se află asupra persoanei în timpul călătoriei. Aceste bunuri se pot afla atât în portbagaj, cât și în salonul mijlocului de transport, sau în geți, și se consideră mărfuri de uz personal. Iar criteriul indispensabil întru determinarea destinației mărfurilor îl constituie scopul utilizării bunului - uz personal sau necesitățile casnice.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că Biroul vamal Sud eronat a recurs la calcularea valorii în vamă a mărfurilor importate de reclamantul Andrei Granici, iar suma drepturilor de import în mărime de 1.702,56 lei a fost nejustificat încasată de la reclamant.

De asemenea, instanța de apel a aplicat prevederile art. 25 alin. (1) lit. b), art. 26 din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000 (abrogată la 01 aprilie 2019) și a conchis asupra faptului că pârâțul Biroul vamal Sud la emiterea chitanței de percepere a obligațiilor vamale nr.AC 177257 din 24 mai 2017 a aplicat eronat prevederile legii materiale, și neîntemeiat a stabilit în sarcina reclamantului achitarea drepturilor de import pentru mărfurile importate, contrar prevederilor legale.

Astfel, instanța de apel a concluzionat asupra anulării chitanței de percepere a obligațiilor vamale nr.AC 177257 din 24.05.2017, întocmită de funcționarul vamal al Biroului vamal Sud, cu calcularea drepturilor de import la suma 1.702,56 de lei pentru Granici Andrei, ca fiind emisă contrar prevederilor legii.

Reclamantul a achitat drepturile de import în sumă de 1.702, 56 lei, în baza ordinului de încasare a numerarului nr.26095322 din 24 mai 2017.

Aplicînd prevederile art. 130 din Codul vamal, 29 alin. (1) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997(în redacția din 24 mai 2017), Colegiul specializat al instanței de apel a constatat că valoarea drepturilor de import încasată nejustificat în mărime de 1.702,56 de lei, urmează a fi restituită reclamantului încasînd această sumă de la Biroul vamal Sud prin intermediul Serviciul Vamal în beneficiul lui Andrei Granici.

Cu referire la art. 1422 alin. (1) și 1423 alin. (1) și (2) din Codul civil (în vigoare pînă la 01 martie 2019) Colegiul instanței de apel a considerat, că quantumul prejudiciului moral solicitat de reclamantul Andrei Granici în mărime de 5.000 de lei este unul exagerat, ținînd cont de prevederile art.1423 Cod civil, iar echivalentul sumei de 1.000 de lei va constitui o recompensă echitabilă și rezonabilă în despăgubirea prejudiciului moral suportat.

Instanța de apel bazîndu-se pe prevederile art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă a considerat necesar de a încasa cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice

suportate de către Andrei Granici, din contul Biroului vamal Sud, în mărime de 3.000 de lei, ca fiind reale, necesare și rezonabile, care corespunde volumului serviciilor prestate în cadrul judecării prezentului litigiu.

La 01 noiembrie 2022 Biroul vamal Sud a depus recurs nemotivat, iar la 03 februarie 2023, prin intermediul oficiului poștal a depus recurs motivat, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii depuse de Andrei Granici.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece este emisă cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

A susținut că bunurile introduse de reclamant pe teritoriul Republicii Moldova nu pot fi calificate ca mărfuri destinate uzului personal, reieșind din capacitatea și dimensiunile mărfii. Astfel, la caz nu pot fi aplicate prevederile art. 5 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1569 din 20 decembrie 2002 dar art. 5 alin. (1), lit. b), care stabilește că persoanele fizice au dreptul de a introduce pe teritoriul țării, fără achitarea drepturilor de import, alte bunuri, decât cele indicate la lit. a) a căror valoare în vamă nu depășește suma de 300 de euro pentru mărfurile introduse de călătorii care folosesc transportul terestru sau de 430 de euro pentru mărfurile introduse de către călătorii care folosesc transportul aerian sau maritim și care nu sunt destinate activității comerciale sau de producție. Dacă valoarea în vamă a bunurilor depășește quantumul neimpozabil menționat, drepturile de import se vor percepe reieșind din valoarea bunului în vamă (quantumul neimpozabil indicat nu micșorează valoarea impozabilă a bunului).

A considerat că este neîntemeiată concluzia instanței de apel precum că la emiterea chitanței de percepere a obligațiilor vamale nr. AC 177257 din 24 mai 2017 a aplicat eronat prevederile legii materiale și neîntemeiat a stabilit că în sarcina reclamantului achitarea drepturilor de import pentru mărfurile importate contrar prevederilor legale.

La această constatare a instanței de apel a susținut că asupra metodologiei prescrise de Regulamentul cu privire la modul de introducere și scoatere a bunurilor de pe teritoriul Moldovei de către persoanele fizice aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1185 din 30 septembrie 2003, art. 5 alin. (1), lit. b) din Lege se acordă doar persoanelor fizice care trec peste frontiera vamală bunuri personale. Facilitățile nominalizate nu pot fi transmise altei persoane.

Conform facturii nr. FLNR 100_00040536 anexată la materialele cauzei, singurul proprietar legal al mărfurilor introduse cu valoarea de 1899,97 RON este Andrei Granici, în factură nu figurează numele fiicei acestuia Alexandra Granici, astfel valoarea bunurilor nu poate fi împărțită între 2 proprietari. Valoarea de 1899,97 RON raportată la cursul valutar oficial al BNM din ziua vămuirii, depășește limita neimpozabilă stabilită de art. 5 lit. b) din Legea nr. 1569 din 20 decembrie 2000, ceea ce denotă respectiv legalitatea acțiunilor organului vamal de calculare a drepturilor de import aferente operațiunii de import efectuate în baza declarației vamale depuse de Andrei Granici.

A menționat că instanța de apel neîntemeiat a încasat de la Biroul vamal Sud în beneficiul reclamantului Andrei Granici suma drepturilor de import, în mărime de 1702,56 lei dat fiind faptul că beneficiarul plăților este de fapt Ministerul Finanțelor și

prin urmare responsabil de restituirea plăților este Serviciul Fiscal de Stat și nicidecum Biroul vamal Sud.

De asemenea, instanța de apel neîntemeiat a încasat de la recurent și suma de 1000 de lei în vederea reparării prejudiciului moral, deoarece Codul vamal stipulează cu exactitate că persoanele care trec sau deplasează mărfuri și mijloace de transport prin zona de control vamal sunt obligați să-i prezinte colaboratorilor vamali mărfurile, mijloacele de transport, documentele de însoțire și informațiile necesare pentru efectuarea controlului vamal. La caz nu sunt săvârșite careva acțiuni ilicite de către funcționarii vamali pentru ca instanța de judecată să dispună repararea prejudiciului moral.

A susținut că, instanța de apel, neîntemeiat a încasat în beneficiul intimatului cheltuielile de judecată, este o acțiune precece, pe motiv că asupra cazului nu există o hotărâre definitivă și irevocabilă.

În conformitate cu art.244 alin.(1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Conform art. 245 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Cahul a notificat dispozitivul deciziei contestate la 28 octombrie 2022 și la 01 noiembrie 2022 Curtea de Apel Cahul a depus cererea de recurs nemotivată (f.d. 86, 91, vol. II).

La 20 ianuarie 2023 a fost notificată Biroului vamal Sud decizia motivată a instanței de apel și la 03 februarie 2023 a depus cerere de recurs motivată, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii (f.d. 103, 96-102, vol. II).

În condițiile enunțate, recursul nemotivat depus la 01 noiembrie 2022 și cel motivat depus la 03 februarie 2023 sunt în termen.

La 30 ianuarie 2023 Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa lui Andrei Granici, Ministerului Finanțelor și Alexandrei Granici copia recursului motivat depus de Biroul vamal Sud cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței.

La 06 martie 2023 Andrei Granici a depus referință, prin care a solicitat respingerea ca fiind neîntemeiată a cererii de recurs depusă de Biroul vamal Sud.

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de recurs depusă de Biroul vamal Sud inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin.(2) din art.246 din

Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)- f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art.245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct.230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct.85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct.45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în

fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p.141,§39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6§1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, §31, Seria A, nr.212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Biroul vamal Sud.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Biroul vamal Sud, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru